

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Methodus S. Ignatii De Loyola Ducens Animam ad
Perfectionem per Exercitia Spiritualia**

Vatier, Antoine

Dilingæ, 1689

Dissertatio Pro Quarta Die. De Amore Christi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-60263](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-60263)

DISSERTATIO

Pro Quarta Die.

De Amore Christi.

Seres plena admiratione, & propemodum incredibilis est, quod, qui palam profitentur fidem Christi, eumque ore quidem tenus pro DEI Filio, Redemptore suo, & ad Patrem Advocato habent, tam frigide nihilominus, quem ita predicant, affectu suo amplectantur; nunquid longe adhuc est execrabilius, quod nos, qui in Redemptoris hujus ampliori notitia jam proficimus, atque adeo ejusdem sancti amoris signibus toti deberemus ardere, vix tamen curam aliquid admittamus, sanctos hosce ardores, vel tantillum in nobis excitandi? Maeste animo! si quid sapias, tam infami hodie ignavia te liberas; ad quod serviet, si consideres imprimis titulos, quibus ad amandum Christum Dominum obligaris, tum indicia quaedam, unde cognoscere nobis datur, quantum eum diligamus, denique & quantum adhuc amaveris, & quantum porro amare statuas, quem unum amare debes unice.

I. Quod ad titulos, quibus amare Salvatorem nostrum compellimur, pertinet, ut uno omnes

U § com-

completeat verbulo, ajo: illos & numero, & magnitudine infinitos esse. Tria enim sunt, quæ in animum nostrum ita dominantur, ut cum amare quodammodo non tam jubeant, quàm cogant. Honestas scilicet, voluptas, & utilitas: & hæc omnia mirabili quadam unione in Divino hoc, de quo sermo est, amore comprehensa reperies.

Quidem enim, obsecro, & rationi est convenientius, & honestatis ingenue legibus conformius, quàm illa Redemptoris nostri suavissimo amoris reddere (quæ, quòd habeamus, ipsius amoris sunt beneficia) animum, vitam, bona omnia? DEUS certè infinita suæ majestatis indignum non judicat, vilissimam creaturam diligere, modò tantillum, quòd amari mereatur, afferat illicium. Et vilis terræ vermiculus dubitare adhuc audebit, an naturæ legibus adstrictus sit, amoris aliquid, vix dignum hoc suo nomine, illi infinitæ Majestati rependere, à qua amorem ipsa infinitum accipit? Quin imò pulchrum sibi, & laudabile DEUS reputat amare creaturam suam, rationis adhuc usu vacuam, à qua non amatus tantum aliquando, sed offensus antè fuerit. Quantò igitur honestius esse judicas, ut creatura DEVM suum diligat, à quo amore pridem, & æterno, & inexple-

capabili fuerit dilecta: Denique infinita illa Bonitas, & sibi ipsi usque adeo plenè sufficiens, ut ab excellentissimis creaturis vel tantillum in perfectione augmentum recipiendi prorsus sit incapax, cum offensa fuisset à creaturarum ratione utentium despiciatissimâ, non modò debiti in illam pœnis non animadvertit, sed dignum aliquid majestate sua fecisse se putat, amittere redintegrandâ cum prævaricatrice amicitiam, & multum in eo operæ collocare, ut ad se deviam reducat. Hæc DEVS agit: et fieri posse arduer, ut hæc ipsa, de qua sermo est, creatura, quæ boni nihil habet, nisi quod precariò ab infinita hac liberalitate accepit, gloriosum sibi non putet esse, si DEVM diligat, à quo tot ad amandum illecebris invitatur!

Jam si voluptas, & delectatio potentiùs humanæ voluntati, quàm honestas, soleat dominari, neque ex hac parte Divino Redemptoris nostri amori deesse potest aliquid. Fons est, vel, ut aptiùs loquamur, mare amplissimum non inanium voluptatum. Cæterùm ejusmodi humanam mentem mulcet delectatio, cujusmodi amor est, qui, cum rem, quam diligit, possidet, suavem illum, & gratisimum continuò progignit fructum, delectationem ajo, in qua plena diligentis animi versatur quies; estque hic

hic amoris fructus tantò & suavior, & excellentior, quantò & parens amor est nobilior, & res quam diligis, in sublimiori rerum gradu versatur, quò item arctius se indulget amantis animo, & ad sublevandam ejusdem in rebus quam plurimis indigentiam, plus habere intelligitur aptitudinis. Hinc est, quòd passim nihil ambimus ardentius, quàm magnorum nobis conciliare animos, tanquam ejusmodi, scilicet patronos, quorum ope in summis vitæ hujus terrestribus egestatibus opportunè adjuvemur. Unde non est liquidius in rebus quidem caducis gaudium, quàm intelligere, gratiosos nos esse apud viros Principes. Sed ecce tibi, ô anime mihi Dominum Dominantium, & Regem Regum potentissimum, qui ita nos amat unicè, ut excessu quodam erga nos amoris ad insolita rapiatur; qui ita familiariter nobiscum optat conversari, ut ejus à nobis obtinendi studiò similem se nostrî fecerit, qui adeo cohabitare nobiscum desiderat, ut cibus esse noster, uniendus quàm posset intimè, dignatus sit. Et quid gaudij ex talis tantique Boni possessione non nascatur?

Quantùm verò & honestatis, & gaudij, quòd est in amore isto, crescet efficacia, si commodorum accedat magnitudo, quæ in nos ex hoc ter Sancto Redemptoris nostri amore proficiscuntur.

ciscuntur? tanta certè sunt, quanta creatæ
mentis æstimationem longè superant. Unde
cum majores sint, quàm ut dignè fatis à nobis
explicari valeant, uno omnia verbulo, quan-
tum licet, cogemur comprehendere. JESUS est
nobis omnia, si diligimus illum super omnia.
JESUS est corporis & animæ, hujus & futuræ
vitæ felicitas. Ab ipso habemus, quidquid na-
turæ debemus, & gratiæ; ab ipso, & quam in
gloria habituri sumus, speramus beatitudinem.
Ille vitam nobis mortemque suam tradidit, ut
ab æterno Patre gratias ad perfectionem, quam
nobis optat, obtinendam opportunas obti-
neat. Exemplis, & doctrinâ nos instruxit, nor-
mamque tradidit infallibilem arduæ sanctita-
tis. In sua nos Ecclesia collocavit, & Sacra-
mentorum addidit præsidia, & quod in his prin-
cipem habet locum, pretiosam nobis Car-
nem, Sanguinemque suum indulgere voluit, ut
ex his quasi fontibus tantum, quantum luberet,
haureremus cœlestium gratiarum, utque identi-
dem ad manus esset, ad quem urgente nos qua-
cumque calamitate, recursus pateret; adeo de-
um benignus est, & misericors, ut impudente
nostra ingratitude nunquam fatigetur, &
postquam offensas à nobis, quos mille sibi
nominibus obstrictos habet, expertus fuit in-
numera-

numerabiles, adhuc commiseratione nostri affici sultineat, & miseriarum nostrarum quasi sensu quodam tactus condoleat, nos ad amicitiam suam revocare, & in salutis viam reducere gestiat, & laboret.

O Dulcis JESU! quibus verbis sat explicabitur bonitas tua, quam indulges nobis? quis enumerabit bona illa, quæ à liberali tua in nos charitate dimanant? quis verò etiam comprehendet, quantos sanctissimus amor nominis tui profectus in omni virtutum cultu gignat, ubi semel animo ille nostro dominari cæperit non nisi ternos nobilissimæ radicis hujus fructus commemoro, sed omni pretio majores. Amor ille, quo te Dilectum suum amplectuntur amantes animæ, omnium suavitatum, & solationum synopsis est suavissima, qua in hac valle lachrymarum exul anima suos mœrores solatur, & sine qua menti, excellentiæ quidem suæ si sit conscia, hæc vita inferni loco foret. Est deinde fortis hæc dilectio, præsidium, & robustus Clypeus contra impetuosos, plenosque periculi insultus, quibus juratus animam hostis ille nunquam non infestat: quod enim tentationis est genus, quod non in fumum illico solvatur, ut primùm divinus hic ignis in animo nostro gliscere inceperit? Est denique sublimis hic

hic amor, igneus ille ad nos de Cœlo demissus
curtus, qui à terra, & terrenis nos abstrahit,
& volucris raptu ad æterna cum tranquillitate
mentis inexplicabili sustollit.

Nunquid ergo, ô anima mea, Redempta, &
consecrata pretiosissimo Filij DEI sanguine,
nunquid rationum ex tua quidem parte satis
jam adduxi, quibus ad amandum JESUM tuum
efficaciter utique inducaris? sed age, jam & illa
quoque motiva consideremus, quæ sua quoque
ex parte Redemptor tuus affert, teque ad sui
amorem certè non segniter impellit: subli-
miora fortassis sunt, quàm ut illa satis mente tu
possis, & intelligentiâ assequi. Et idcirco de-
libare solum illa propositum mihi est. Adverte
nimium, & ut poteris, penetrare stude, quod
asseram. Magnus est Dilectus tuus, quia Ex-
cellentiâ, potestate, & majestate sua infinitus,
& idcirco ejusmodi illi amorem debes, qui
majestati suæ tam Augustæ totum id, quod es,
& quod habes, prompta voluntate subiiciat.
Perfectione, & sanctitate itidem infinitus est,
complexus in se, quidquid uspiam inveniri po-
tuit istiusmodi decorum. Et idcirco amorem il-
li debes, quo adores, venereris, & studiosè, quoad
verbit, in te exprimas, quidquid in illo adoras
laudabile; ita enim honorari, volunt hæc dile-
cti

Et tui ornamenta. Suavitatis in ratione gubernandi infinita est; infinita itidem pro salute suarum creaturarum sollicitudinis: amorem igitur illi debes, ita pietatis debita studiosum, ut omni Ejus voluntati acquiescas, teque paternae Ejus providentiae ex integro committas. Infinitus est in beneficentia, dona tibi largitus est infinita; ergo amorem illi debes, quo & gratus agnoscas munificam Ejus manum, & favoribus pro virili tua parte respondeas. Amore te complectitur infinito, amoris enim sunt munera, quotquot in te favores contulit; unde amorem illi debes, qualem amicus amico solet impendere, hoc est, reciprocum. Desiderium denique, quod amari à te gestit, infinitum est, & idcirco, ut tuum à te amorem impetret, tam pretiosa tibi obtulit. Nunquid ergo & justitiae titulo obligaris, ut amorem tuum illi reddas, qui hunc sui erga te amoris pretio, caro utique & nimium quantum pretioso, dignatus est emere?

II. Convidetur es, nisi fallor, & ultro jam facteris, persuasum tibi esse, quod obligatio amandi Salvatorem tuum infinita sit, neque deesse sincerum huic debito tuo satisfaciendi desiderium; ceterum unum adhuc superesse, quod horreas, in perenni nimirum sollicitudine te

videtur, si ardentissime quidem amorem hunc desideres, nunquam tamen morali solum certitudine securus sis de eo obtento, quod tanto pete concupiscis. Sanè non iniqua est querela. Est enim sanctus hic amor ejus indolis, ut, cum in se non subullius cadat sensus experientiam, utpote neque in verbis, neque in externis actibus consistens, sed intus, & in animo latens, difficulter admodum deprehendi, & cognosci possit. Nihilominus bono te animo velim esse, ejusmodi enim ego tibi producam testimonia præsentis in te preciosi hujusce hospitis, ut deceptura nunquam sint, modò explicando tibi hæc communia, quæ dicam, signa, tuo te judicio non permittas, sed alteri peritæ in hoc spiritus negotio personæ acquiescas.

Sincerus JESU Redemptoris nostri amor ignis quidam spiritualis est, & intus in animo amanti ardens, ejusmodi tamen non infrequentes extrâ affectus pandit, qui, num præsens nulla, unde nascuntur, radix, certa sunt argumenta. Est enim Divinus hic ignis materiali nostro non in paucis perquam similis. Unde sicut hic in effectu solum suo sentitur; ita non aliter ille quoque fit sensibilis. Sicut terrenus ignis suam præsentiam effectuum prodit ministerio, quos vel in eo, quod occupat, corpore, vel

X

in

in vicinis juxtà rebus producere solet; ita Christi amor suam amanti animæ præsentiam manifestat, tum internis intellectûs & voluntatis motibus, tum etiam ipsius corporis mutationibus, quarum non rarò ille causa est. Aliis item innotescit, tum verborum operâ, quæ cum ignita videantur, & sint, totum orbem sanctis amantium caloribus implent, tum rerum ejusmodi ministerio, quæ procurando & augendo Redemptoris nostri cultui opportunæ sunt, tum demum omni calamitatum genere, quas amore JESU toleramus.

Jam cum Cœlestis sit, de quo sermo est, ignis, mirum non est, quòd in sublimia nunquam non tendat. Hinc est, quòd neque cogitet aliud, quàm dilectum suum, qui in caelis est, neque aliud videat in terris, nisi quem diligit, nulli animum creaturæ indulgeat, nisi quam ad JESUM suum quodammodo pertinere viderit; hic solus est, quo mentem identidem occupat, in hoc omne versatur studium, ut & quantum sit, quem amat, intelligat, & Evangelicam ejus doctrinam, præcepta, instructiones, exempla, quàm potest, profundissimè penetret; tanti facit actionem Dilecti sui minimam, unumque verbulum, quanti nullas totius orbis divitias. Et hoc si in te experiris indicium amoris

amoris, puta, te grande aliquid, uti reverà est, deprehendisse, quòd enim tam altè de Christo Redemptore tuo sentias, magni amoris, quo te ipse complectitur, est beneficium. Ita enim hæc de Salvatore tuo, rebúsque ejus, æstimatio totam solet sibi mentem vindicare, ut omnes hominis facultates jam non laborent aliud, nisi quod amati promovet gloriam, neque affectus aliud complectantur, quàm quem unicè præ omnibus bonis diligunt.

Est verò perquam etiam activus hic ignis, & efficax, neque noctu quietus, nec interdiu. Vigilem proinde, & intentam in omnia, quæ & placita, & honorifica Salvatori suo sint, consecrat animam. Et cum aliud jam in Ejus gratiam agendum non occurrit, eo saltem se occupat, ut considerandum sibi sumat, quem diligit, laudet, amet, & quantum ab aliis colatur, & ametur, secum ipsâ contemplans suavissimis gaudiis colloquescit.

Neque in eo cœlestis hæc flamma ab igne nostro diversa est, quòd sit insatiabilis, neque sua unquam latitudine ita contenta, ut non augeri cupiat identidem. Unde frequenter admodum amanti animo hoc ingerit: amandum est DEI Filium, quantum ipse amare nos dignatus est, & ita si fieri possit, amandum, ut plus

amoris reddamus ei, qui sine merito nostro
 prior nos dilexit; tantum enim restituere, quan-
 tum accepimus, iustitia solum est, qua non con-
 tentus sincerus amor, ad altius aliquid aspirat.
 Proinde cum nunquam æquari amorem suum
 Eius, quem diligit, meritis intelligat, nunquam
 desinit, quidquid virium suarum novit esse, dile-
 cto suo consecrare; se enim, & quidquid ad se
 pertinet, cum donaverit, eò assurgit, ut quidquid
 in universo rerum est, illi dedicet, id quod facit
 sincera in se excitando desideria videndi, omnia
 unico DEI sui cultui promovendo consecrata.
 Quæ quidem dum considerat, ad procurandos
 in notitia Redemptoris nostri magnos in se &
 in alis profectus promovetur, ut, aucta cum hac
 cognitione, amandi & serviendi promptitudine,
 amplius à se, & passim ab omnibus honoretur.
 inde est, quòd nunquam, quisquis amat, susti-
 neat dicere: *satis laboratum amore JESU, satis*
intoleratum est pro JESU, satis dictum est pro
JESU. Si Divinæ providentiæ legibus non pro-
 hiberetur, plus aliquid, & nobiliter esse optaret
 anima, ac est, & excellentiam vellet sibi cælitus
 obtingisse infinitam, ut illam Filio DEI conse-
 craret, atque pretioso munere propius quo-
 dammodo ad æquandum meritis amati amo-
 rem suum daretur accedere. Neque se ulla ob-
 fert

fert occasio, vel agendo, vel patiendo fortia, promovendi honorem Ejus, quem diligit, quin avidis illam amplexibus tanquam amabile incendi sui, quo intus ardet, alimentum stringat.

Est & consumens, & vorax divinus hic ignis. Id ex anima, quæ diligit, manifestum fit, quam totam ille in flammam mutat, eoque demum reducit, ut sibi penitus consumpta, & esse sibi, & vivere desinat, quidquid divitiarum, voluptatum, honorum, amicorum, sanitatis, & vitæ habuit, id omne ita devorat, ut nobilis inde hostia divino cultui tota conflagret.

Quod violentus sit, ex eo conijcies, quod quidquid obistere dominatui suo nititur, id viator illico calor domare noverit. Nihil hic virium vani illi naturæ impetus obtinent, quibus ad honores hominem, ad opes, ad caduca gaudia & quævis sensuum blandimenta abripit; profermit hic ignis omnia, & consumit, ut axutus terrenis animus plenè dilecto suo placeat.

Quid quod eò protendat vires suas, ut nulli plane rei cedat, invictus passim, & insuperabilis Aquæ calamitatum, utcunque largis affusæ fluitibus, non extinguunt has flammam; duræ & bene graves crucum machinæ, sub quibus succubitura videtur anima, non suffocant

amoris incendium : nullis se angustiis includi patitur ; viam sibi & spatia ardendi quaquaaversum aperit, & quò impudentius incrementis resistitur, hoc generosiùs in contrarios obices grassatur. Lucrum ex ipsis sibi adversariis comparat, & in suū alimentum ea novit convertere, unde exitium hostis minabatur ; atque adeo et hostibus, quos experitur, novarum sibi virium salutare quæstus facit.

Mirum jam est, quantum cœlestis hæc flamma illustret, & calere faciat amantis animum. Eò certè quandoque excresecunt ardores isti, ut illa amantes audeant aggredi, quæ viribus etiam suis majora sciunt. Ita nimirum statuunt, nihil arduum nimis illi esse, cujus amore se sciunt ad hæc agenda erigi, cujus foveri se, & firmari nõrunt gratiã, cujus tandem ad amandum tam robustè, invitantur illecebris.

Vix demum in alio prodigiosior est, ac in admiranda illa, quam exercet, dissolvendi potestate. Omnes animi recessus, & angulos, affectus omnes occultissimos ita peritè penetrat, & pervadit, ut terrestre illic nihil sit, quin incendii fatalis virtute dissolutum, in vaporem abeat, inter uberes amantis lachrymas, quibus dilecto suo lavatur, & identidem sic candidior. Atq; ita, exuto omni ad terras, & terrestria affectu, se de-

dicat anima, ut tota deinceps illi vivat, tota sub
Ejus quiescat dominatu, tota ipsi nexu indissolu-
bili colligetur. Quid multis? Ignis Illius, quo
ardet felix anima, jam imitata indolem, nun-
quam beato illius incendio tota non involvitur.
Et, si in Ejus quidem esset potestate, iisdem flam-
mis orbem comburi faceret universum.

Vidisti haec certa divini amoris hujus
argumenta; jam te ipsum intueri, & ingenuo, si
bonus es, pudore confundere; expia salutari lu-
ctu exaeti temporis socordiam, & animum ita
non desponde, ut non generosos tibi conatus
pro futuro, quod vives, tempore proponas. Erubescit
igitur, cum videris, non jam dicam mo-
dicos ardores illos, aut fervorem non vivacissi-
mum, aut calorem etiam remissiore, sed ne-
gligentias, sed torporem, & intolerabile illud
frigus animi tui, tam parum erga illum pro-
pensi, cui amores debebas tantos, quantorum ul-
la voluntas capax est. Sanè causarum, nisi fal-
lor, satis exposui, quibus inducaris, ut erubescas
errores tam enormes, iis ut indigneris meritò,
& veniam ab illa bonitate infinita depreceris,
quam nefario contemptu toties offendere non
es veritus. Jam ergo, si haec, quae officij
tui sunt, neglexisti exequi, at emendationem ne
porro differas, sed hodie ordire, quae decent, ag-
gredi.

X 4

Hac

Hac igitur hora, hoc momento, hæc ipsa dum legis, antè quàm ultrà progrediàre, ita tecum statue, consecrandum animum, totàmque operam tuam esse divinis his amoribus: sed cave, in tam grandis momenti negotio, inconsultè te ut geras. Non illa tibi statim agenda sume, quæ in hoc amandi studio sunt difficillima. Ab illis priùs incipe, à quibus, si sumatur exordium, magni sensim profectus fiunt. Corenium tuum, quàm u aliquo adhuc ad rem creatam affectu laborat, eò non valet aspirare, ut perfectionem sanctissimi amoris hujus spondere sibi audeat obtinendam; & tamen non nisi difficillimè à rebus creatis se abstrahit, nisi dulci quodam amoris Divini gustu sit illectum. Inde est, quòd conjunctâ operâ duo tibi agenda sint, ut fructuosè & cum solidi profectus spe agas, quæ agis.

Primum est, ut quotidie comparandæ de Salvatoris nostri dignitate, & decoribus notitiæ, studii non nihil adhibeas, lectis in hunc finem iis, quæ de ipso, vel Evangelium, præsertim S. Joannis, vel Acta, & Epistolæ Apostolorum, vel prophetia Isaia, vel etiam alij Pij Libelli habent, quos vel ipse nôsti, vel expertorum hominum consilio ad rem præsentem utiles tibi fuisse intelliges. Ad idem hoc negotium confe-

ret, quotidie certum de Sanctissima Christi Sal-
vatoris vitâ considerationis aliquid assumete ;
sive id fiat ad meditationis cujuspiam formati,
sive alia quacunque ratione. Cura etiam, ut
quotidianas actiones tuas ad honorem, & glo-
riam Redemptoris nostri æterno Patri offeras,
neque diem ullum negligas, quô non infinitæ
ejus bonitati peculiare aliquod obsequij genus
prestes. Hac enim industriâ tuâ id conleque-
ris, ut amoris aliquid erga ipsum in te excites.

Huic primæ tuæ diligentia, & hanc alteram
tanquam individuam illius comitem adjuuge.
Quanto te affectu ad res creatas inclinari sentis,
tanto te ab illis studio, vide, ut avellas, abhorens
ab ignobili hac mentis obliquitate, quæ Salva-
tori tuo tantopere adversa est: ardens deinde in
te excita desiderium, non aliud amandi un-
quam, quàm JESUM, summum illud & uni-
cum bonum tuum; quem proinde obsecrabis,
ut omnem animo tuo amorem exulare jubeat,
preter illum, quem ipsi debes: æternum deni-
que vale, fac, ut dicas rebus deinceps omnibus, &
illi maxime, quæ te molestius ad sui amorem
pellicit; sive persona sit aliqua, sive dignitas, si-
ve voluptas, aut alia quæcunque corporis blan-
dimenta, & ut serio illi valedixisse te compro-
bas, reipsâ te à vanis his amoribus separa, quam-
vis

vīs animum conatibus tuis reluctantem adhuc
adhærere his nugis sentias. Multùm, mihi cre-
de, ad magnos profectus adjumenti afferet tam
generosus labor: prosequetur enim bonus
DEUS liberali favore suo hæc amoris tui vota,
& sensim ita tibi pravorum hos affectus eximet, ut
quotidianis augmentis in sanctissimo JESU
amore crescas.

Quòd si vigili cura exequêris, quæ consulo,
suaviter quidem, sed bene longè in amoris pro-
cedes semitâ: neque ulla pacem animæ tuæ
turbabit inquietas; si, ut primùm in sincerissimi
affectûs leges quidpiam deliquisti, veniam con-
tinuò supplici tibi prece flagi-
taveris.

